

Załącznik Nr 2 - Lista sprawdzająca oceny strategii wdrażania projektu innowacyjnego testującego

Temat innowacyjny: Działania służące zwiększeniu zainteresowania uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych kontynuacją kształcenia na kierunkach o kluczowym znaczeniu dla gospodarki opartej na wiedzy.

Nazwa projektodawcy: Fundacja Polska Akademia Nauk Oddział w Lublinie

Tytuł projektu: PI: e-Odnawialne Źródła Energii Lubelszczyzny (e-OEZL) – system zwiększający zainteresowania uczniów kontynuacją kształcenia na kierunkach GOW

Numer umowy: POKL.09.02.00-06-070/12-00

Ekspert (imię i nazwisko): Marcin Dygoń

Data wypełnienia listy: 20 września 2013 r.

1. Czy uzasadnienie realizacji projektu zostało poparte wynikami analiz i badań, zrealizowanych w I etapie? Czy wyniki analiz i badań, zrealizowanych w I etapie potwierdzają potrzebę realizacji projektu?

TAK/NIE

Uzasadnienie zawiera dział dotyczący opisu sytuacji problemowej. Przedstawiono w nim cztery problemy, które wg Beneficjenta zostaną rozwiązane/złagodzone poprzez realizację projektu innowacyjnego. Opis tych problemów koncentruje się na:

- niewystarczającym poziomie współpracy szkół gimnazjalnych, ponadgimnazjalnych i wyższych w zakresie wsparcia uczniów i uczennic w wyborze dalszego kierunku kształcenia w kontekście kierunków kluczowych dla gospodarki opartej na wiedzy;
- niewykorzystanym oraz ograniczonym potencjale nauczycieli z terenu województwa lubelskiego:
 - do wspierania uczniów i uczennic w wyborze dalszego kierunku kształcenia,
 - do stosowania nowoczesnych metod nauczania;
- niskim zainteresowaniu uczniów i uczennic z terenu województwa kontynuowaniem kształcenia na kierunkach kluczowych dla GOW;
- małej atrakcyjności oferty edukacyjnej szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych w województwie lubelskim.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Departament Europejskiego Funduszu Społecznego

20-072 Lublin, ul. Czechowska 19, tel. 81 44 16 850, fax 81 44 16 853, defs@lubelskie.pl

www.efs.lubelskie.pl

Przedstawione wyniki badania pogłębionego oraz przytoczone dane w oparciu o źródła zastane w niewielkim stopniu odnoszą się do przedstawionych problemów i w związku z tym, nie potwierdzają ich występowania, tj.:

- nie zaprezentowano stanu współpracy pomiędzy szkołami gimnazjalnymi, ponadgimnazjalnymi i wyższymi w zakresie wsparcia uczniów i uczennic w wyborze dalszego kierunku kształcenia; w odniesieniu do tego aspektu podano jedynie informację o wybranych przejawach współpracy wskazując jednocześnie, że nie jest ona wystarczająca – nie uzasadniono tego wniosku;
- brak analizy potencjału nauczycieli z terenu województwa lubelskiego w zakresie wspierania uczniów i uczennic w wyborze dalszego kierunku kształcenia - zagadnienie to nie zostało opisane; uzasadnienie nawiązuje natomiast do potencjału stosowania nowoczesnych metod kształcenia (w oparciu o analizę danych dotyczących korzystania z TIK w pracy zawodowej);
- w ramach problemu czwartego nie podjęto się analizy atrakcyjności oferty edukacyjnej; przedstawione dane dotyczą tylko jednego aspektu oferty edukacyjnej, tj. sposobu prowadzenia zajęć - wykorzystanie atrakcyjnych narzędzi prowadzenia zajęć opartych o technologie informacyjne; drugim aspektem poruszonym w tym dziale są kierunki kształcenia w szkołach wyższych, które nie uwzględniają w swojej ofercie kierunku: energetyka.

2. Czy cel główny projektu jest taki sam, jak zadeklarowane przez beneficjenta w strategii brzmienie celu cytowanego z wniosku o dofinansowanie?

TAK/NIE

W treści strategii zadeklarowano tożsamość zaprezentowanego celu z zapisami wniosku o dofinansowanie realizacji projektu.

3. Czy wskaźniki są właściwie zdefiniowane?

TAK/NIE

Wskaźniki celu głównego nie identyfikują sytuacji, której wystąpienie świadczyć będzie o realizacji tego celu, czyli wzmocnieniu szans na zatrudnienie.

Podobnie wskaźnik celu szczegółowego 2 został zdefiniowany poprzez powtórzenie treści celu, nie zidentyfikowano natomiast, co będzie świadczyło o zwiększeniu potencjału nauczycieli i nauczycielek. Sposób pomiaru sugeruje, że będzie to efektem przeprowadzonych szkoleń.

W celu szczegółowym trzecim określono liczbę 1320 osób, które mają zwiększyć swoje zainteresowanie kontynuowaniem kształcenia na wybranych kierunkach. Żaden z podanych wskaźników nie służy potwierdzeniu realizacji tego celu.

Cel szczegółowy czwarty zorientowany jest na uatrakcyjnienie oferty konkretnej liczby szkół (120). Wskaźnik odnoszący się bezpośrednio do celu projektu został określony na poziomie 96 szkół, a na dodatek nie podano żadnych informacji o tym, co świadczyć będzie o uatrakcyjnieniu oferty edukacyjnej szkół.

4. Czy wartości docelowe wskaźników celu i sposób ich pomiaru oraz źródła weryfikacji zostały określone prawidłowo (odpowiednio do celu)?

TAK/NIE

Pomiar wskaźnika celu głównego bezpośrednio odnoszącego się do celu głównego (wskaźnik1) opiera się o liczbę osób w bazie systemu i jest nieadekwatny do charakteru wskaźnika – nie pozwala bowiem zweryfikować w sposób rzetelny i obiektywny, czy rzeczywiście i w jakim stopniu szanse na zatrudnienie odbiorców wsparcia zwiększyły się.

Wskaźnik 2 celu szczegółowego trzeciego dotyczący liczby osób, które zwiększyły zainteresowanie kontynuowaniem kształcenia w tych kierunkach został skwantyfikowany na poziomie daleko odbiegającym od celu (96 uczniów). Wskaźnik ten jest wskaźnikiem statycznym, pomiar występuje tylko po zakończeniu testowania projektu. Nie wiadomo zatem, jaka jest sytuacja „na wejściu” uczniów do projektu. Pierwszy wskaźnik określa natomiast ilu osobom zostanie przekazana prezentacyjna wersja gry, co nie może służyć weryfikacji wzrostu zainteresowania kontynuowania kształcenia na konkretnym kierunku. Wskaźnik ten został również skwantyfikowany na poziomie niższym niż wartość zapisana w celu (1200 osób otrzyma wersję prezentacyjną). Nawet przy założeniu realizacji tego wskaźnika w 100% nie pozwoli on na osiągnięcie celu projektu.

Jeżeli chodzi o cel szczegółowy czwarty, z przedstawionego w strategii uzasadnienia nie wynika, jaki jest stan oferty edukacyjnej (także w kontekście wykorzystania TIK, do których odniesiono się przy opisie tego problemu). Sposób pomiaru – jednokrotny, za pomocą telefonicznego badania nauczycieli i dyrektorów szkół – nie pozwala na obiektywną analizę i weryfikację faktycznego poziomu oferty edukacyjnej przed i po zakończeniu realizacji projektu.

W obszarze celów i wskaźników Beneficjent dokonał zmian w porównaniu z zapisami w wniosku o dofinansowanie realizacji projektu. Przy czym mają one charakter techniczny, nie wynikają z przeprowadzonej diagnozy pogłębionej, a są efektem dostrzeżonych drobnych błędów w treści wniosku o dofinansowanie realizacji projektu.

5. Czy przedstawiona innowacja została opisana kompleksowo, z uwzględnieniem wszystkich wymaganych elementów, w tym czy wstępna wersja produktu finalnego jest innowacyjna w kontekście działań realizowanych/niezrealizowanych w Polsce?

TAK/NIE

Innowacja została opisana w sposób kompleksowy – podano wszystkie najważniejsze elementy innowacji. Analiza zapisów strategii oraz załączników do tego dokumentu wskazuje, że wszystkie wytworzone w ramach produktu elementy są przejawem innowacyjnego podejścia do prowadzenia zajęć edukacyjnych, a także do zachęcania i przekonywania uczniów o wyborze kierunków kształcenia związanych z OZE.

Możne jedynie mieć drobne zastrzeżenia do wybranych zapisów opisu innowacji oraz pozostałych opiniowanych dokumentów:

- wskazanie wymiaru innowacji w odniesieniu do grupy docelowej jest nieuzasadnione – uczniowie szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych to grupy społeczne w znacznej mierze wspierane przez działania finansowane ze środków publicznych (w tym w ramach PO KL w ramach priorytetu IX);
- wykazane w tabeli 3 bariery w rzeczywistości nie odnoszą się do sytuacji, które do tej pory „blokowały”, uniemożliwiały wdrożenie zaproponowanej innowacji; dodatkowo można mieć wątpliwości co do poprawnej klasyfikacji wskazanych barier w ramach typów barier wymienionych w kolumnie drugiej tabeli (np. brak wiedzy na temat kierunków kluczowych dla GOW przyporządkowano do barier z grupy „organizacyjna” czy zakwalifikowanie do barier „procesowych” niedostatecznej współpracy szkół wyższych ze szkołami ponadgimnazjalnymi i gimnazjalnymi); trudno zrozumieć również uwzględnienie bezrobocia, jako bariery we wdrożeniu tej konkretnej innowacji;
- w opisie dotyczącym kosztów wprowadzenia innowacji pominięto aspekt szkolenia dla nauczycieli – natomaist materiały metodyczne wskazują jasno, że nauczyciele muszą zostać przeszkoleni; w kontekście wdrożenia innowacji nie podano propozycji dotyczącej sposobu zapewnienia szkoleń dla nauczycieli w wymiarze 48 godzin przy upowszechnianiu produktu i jego praktycznym zastosowaniu;
- występuje rozbieżność założenia czasu trwania gry, który określono na 15 tygodni (1 godzina tygodniowo) a czasem trwania rozgrywki ograniczonym do 3 miesięcy, czyli 12 tygodni kalendarzowych;
- słabą stroną przedstawionych materiałów jest brak powiązania treści kształcenia z konkretnymi założeniami programowymi poszczególnych przedmiotów; wprawdzie podano informację o rozszerzeniu treści programowych różnych przedmiotów, jednak w materiałach (w tym metodycznych) nie podano żadnych informacji o zakresie zgodności i komplementarności programu zajęć e-OZE z pozostałymi przedmiotami (szkoła gimnazjalna i ponadgimnazjalna);
- analiza korzyści wprowadzenia innowacji pod kątem poniesionych nakładów jest niekonkretna; wskazano na korzyści społeczne, które jednak nie zostały dookreślone; w ramach projektu nie przedstawiono wizji faktycznych efektów, które będą osiągnięte po wprowadzeniu innowacji; analiza kosztów i korzyści nie uwzględnia

kosztów związanych z wymaganym szkoleniem metodycznym nauczycieli; opis efektów i korzyści, które ma przynieść wdrożenie innowacji nie odnosi się do problemów, których występowanie stanowi podstawę opracowania i wdrożenia projektu; w kontekście kosztów związanych z testowaniem innowacji, należy wyjaśnić zasadność zakupu tablicy multimedialnej – podjęcie decyzji o wydatkowaniu środków na ten cel wymaga analizy zasadności i efektywności kosztowej tj. poniesionych nakładów do zakresu i czasu wykorzystania tablicy w kontekście realizacji celów, analizy zasadności zakupu w przypadku gdy szkoła posiada tego typu wyposażenie lub w przypadku gdy szkoła nie ma innych urządzeń (nie może ich przeznaczyć na ten cel), które są wymagane do wykorzystania tego sprzętu (rzutnik, laptop);

- w mojej opinii brak możliwości wyboru płci bohatera gry nie jest przejawem zastosowania równości szans kobiet i mężczyzn; narzucenie mężczyznom płci postaci, w którą się wciela (zawsze ma to być kobieta) nie jest uzasadnione;
- w materiałach metodycznych pojawiają się treści dotyczące procesu testowania, jak również treści dotyczące wynagrodzenia w okresie testowania; ponieważ materiały te powinny zawierać treści przygotowane do potencjalnego upowszechnienia już po procesie testowania, tego typu treści powinny zostać usunięte;
- należy wyjaśnić dlaczego materiały wchodzące w skład produktu w wielu miejscach odnoszą się do forum, natomiast z treści strategii wynika, że Beneficjent zaniechał uruchamiania forum na platformie internetowej, na której zostanie umieszczona gra oraz kurs e-learningowy;
- należy wyjaśnić z czego wynika założenie uczestnictwa w testowaniu 5 uczniów na szkołę (pięcioosobowe zespoły graczy), skoro w instrukcji do gry wskazano na zespoły o parzystej liczbie uczniów (w przypadku zespołów nieparzystych dopuszczalne jest uruchomienie rozgrywki dla trzech uczniów); wydaje się koniecznym określenie standardu liczby uczniów odbywających zajęcia równocześnie – testowanie przebiegać ma na grupie 5 uczniów, nie wiadomo na ile produkt będzie możliwy do wprowadzenia przy większej liczbie uczniów; chodzi tu szczególnie o realizację zadań nauczyciela-opiekuna i wymagania w tym zakresie;
- zdjęcia interfejsu gry nie zostały dostosowane do zmian w odniesieniu do nowej nazwy gry („Gra o prąd”); w przekazanych materiałach w większości występuje hasło „Go green”; w niektórych przypadkach interfejs zawiera komunikaty z anglojęzycznymi etykietami;

6. Czy przedstawiony sposób testowania gwarantuje rzetelność testu produktu finalnego i odpowiada specyfice projektów innowacyjnych w odniesieniu do liczebności grup docelowych?

TAK/NIE

Testowaniu podlegać będą wszystkie elementy produktu innowacyjnego. Przebiegać będzie ono w warunkach rzeczywistych w odniesieniu do grup odbiorców i użytkowników, które są

grupami docelowymi innowacji. Niewiele miejsca poświęcono udziału w testowaniu organów prowadzących szkoły, choć oprócz szkół (i nauczycieli) są oni głównymi użytkownikami innowacji. Beneficjent powinien zapewnić mechanizmy (kryteria rekrutacji) umożliwiające dobór do testowania obu typów szkół (w liczbie umożliwiającej analizę wyników testu). Obecne mechanizmy mają charakter obiektywnych kryteriów rekrutacji, przy czym w punkcie 3 (str. 33) zawarto informację o olimpiadach tematycznych i przedmiotowych, co sprawia, że preferowane będą szkoły ponadgimnazjalne (w szkołach gimnazjalnych organizowane są konkursy przedmiotowe). Kwestię tę należy zweryfikować.

7. Czy planowane podejście do monitoringu w fazie testowania i ewaluacji skuteczności produktu gwarantuje rzetelność oceny produktu finalnego?

TAK/NIE

Ewaluacja wewnętrzna – opisy dotyczące ewaluacji zawierają braki:

- nie przedstawiono rozumienia kryteriów ewaluacyjnych (skuteczność, efektywność);
- nie przedstawiono pytań badawczych odnoszących się do kryterium skuteczności, pojawiło się natomiast pytanie dotyczące adekwatności (pyt. 1);
- nie przedstawiono obiektów ewaluacji;
- wymieniono jedynie metody nie precyzując do czego się one odnoszą (np. jakie dane będą analizowane w ramach desk research) lub nie precyzując ich charakteru (obserwacja, wywiad);
- w przypadku kwestionariusza ankiety podano informację o rodzajach ewaluacji (ex ante, ex post i on-going), co nie jest jasne ze względu na znaczenie tych terminów w badaniach ewaluacyjnych;

Brak uwag do założeń ewaluacji zewnętrznej produktu finalnego.

8. Czy właściwie zdefiniowano adresatów i działania w ramach strategii upowszechniania?

TAK/NIE

Odbiorcy kampanii upowszechniającej zdefiniowani zostali w oparciu o grupy docelowe odbiorców i użytkowników produktu innowacyjnego. Kampania ta powinna mieć jednak szerszy charakter, również z uwzględnieniem ogółu społeczeństwa. Może być również skierowana do innych typów szkół, w tym uczelni wyższych, które mogłyby być zainteresowane podjęciem współpracy ze szkołami gimnazjalnymi i ponadgimnazjalnymi w zakresie pracy z uczniem zdolnym lub wyboru dalszej ścieżki kształcenia. Zatem ograniczenie upowszechniania tylko do funkcji włączającej produkt uznano za nieuzasadnione i niewystarczające. Nie są spójne z tymi informacjami opisane w ramach upowszechniania działania, których zasięg jest szerszy niż wskazane grupy docelowe (np. pod punktem 6 podano informację o kampanii medialno-internetowej).

Działania przewidziane w ramach planu upowszechniania produktu finalnego mają różnorodny charakter. Umożliwiają organizację dystrybucji wiedzy od ogółu do szczegółu w zależności od stopnia (wywołanego) zainteresowania odbiorców kampanii. Bardzo ważnym elementem kampanii jest umożliwienie zainteresowanym uczestniczenia w dyskusji nad produktem innowacyjnym i fizyczny kontakt z głównym elementem tego produktu. Ważne są również lokalne spotkania, które również na poziomie lokalnym umożliwią zapoznanie się potencjalnych użytkowników i odbiorców z możliwościami produktu innowacyjnego.

9. Czy właściwie zdefiniowano adresatów i działania w ramach strategii włączania do głównego nurtu?

TAK/NIE

Strategia włączania bazuje na działaniach upowszechniających i odnosi się do tych samych grup odbiorców. Poszerzona została o specyficzne instrumenty, których zastosowanie oceniono pozytywnie. Należy przy tym pamiętać, że przy tak skonstruowanym produkcie innowacyjnym decyzja o jego zastosowaniu może być podejmowana przez nauczyciela (samodzielnie lub w porozumieniu z dyrektorem szkoły), który jest zainteresowany tematyką i np. odnajduje związek tych zajęć z tematyką prowadzonych przez siebie lekcji, dyrektora szkoły bądź może być zlecona przez organ prowadzący szkoły w ramach realizacji szerszej strategii (działań, kampanii) zorientowanej na OZE. Stąd pozytywnie opiniuje się dobór odbiorców działań włączających.

10. Czy proponowane działania i ich adresaci gwarantują skuteczność włączania do głównego nurtu polityki?

TAK/NIE

Opinia na ten temat powiązana jest z punktem 9. Stwierdzono, że adresaci działań włączających zostali zidentyfikowani właściwie ze względu na proces decyzyjny dotyczący zastosowania produktu innowacyjnego. Natomiast działania na tym etapie są konsekwencją i kontynuacją kampanii upowszechniającej. Liczba i charakter działań na etapie upowszechniania produktu innowacyjnego umożliwia koncentrację na konkretnych działaniach zachęcających do wdrożenia produktu innowacyjnego do powszechnej praktyki. Włączanie produktu innowacyjnego w naturalny sposób angażuje równie z władze oświatowe szczebla wojewódzkiego prowadzące nadzór nad placówkami oświatowymi oraz polityków i decydentów, którzy mogą stać się „ambasadorami” produktu innowacyjnego w swoich środowiskach. Są oni niejednokrotnie liderami i autorytetami w regionie lub na poziomie lokalnym.

11. Czy analiza ryzyka pozwala na określenie potencjalnych zagrożeń i zaplanowanie działań w celu zmniejszenia ich negatywnych skutków?

TAK/NIE

Strategia zawiera szacowanie poziomu ryzyka – zagrożeń (prawdopodobieństwo * skutek) celem zidentyfikowania ryzyka, które podlegać będzie zarządzaniu (monitorowanie, planowanie reakcji na występowanie ryzyka i inne). Na tym etapie sformułowano 9 opisów sytuacji, które mogą mieć negatywny wpływ na realizację celów projektu i opracowanie produktu innowacyjnego. Po przeprowadzeniu szacunku wyłoniono 5 sytuacji ryzyka, które uzyskały wynik 4 lub więcej. Wszystkie opisane sytuacje odnoszą się do ryzyka związanego z zaangażowaniem w realizację projektu odbiorców lub użytkowników produktu innowacyjnego. Zwraca się uwagę na ich niechęć, niski poziom zainteresowania, a wręcz nawet opór przed uczestnictwem w spotkaniach związanych z działaniami włączającymi produkt do powszechnej praktyki. Należy podkreślić, że sytuacje ryzyka odnoszą się do środowiska zewnętrznego projektu i nie wynikają z realizowanych w projekcie działań. Dla skutecznej organizacji planu zarządzania ryzykiem należałoby zdiagnozować przyczyny wystąpienia poszczególnych sytuacji np. w przypadku „małego zainteresowania dyrektorów/dyrektorek szkół i nauczycieli/nauczycielek udziałem w spotkaniach upowszechniających” niezbędnym będzie poznanie przyczyn takiego podejścia tej grupy osób. Podobnie jest z ryzykiem zawartym pod punktem 3 i 5.

12. Czy analiza ryzyka przewiduje właściwe sposoby ograniczania najważniejszych zagrożeń?

TAK/NIE

Opis ryzyka wskazanego pod punktem 1 prezentuje informację o przyczynie występowania ryzyka wskazując na wymagające założenia produktu finalnego, bariery mentalne i rutynowe podejście do pracy z uczniem – przedstawione sposoby zapobiegania ryzyka nie oddziałują na tę warstwę problemów, które wg. Beneficjenta mogą wystąpić. Ryzyko odnosi się do aspektów rekrutacyjnych, zanim uczestnicy zgodzą się na udział w przedsięwzięciu natomiast ostatnia strategia działania dotyczy wsparcia już na etapie wdrożenia produktu innowacyjnego (testowanie). Szczegółowy monitoring zgłoszeń może być potraktowany jako sygnał występowania ryzyka (choć na tej podstawie nie rozpoznane zostaną motywy odmów potencjalnych uczestników), nie jest natomiast strategią działania. Pozostałe sposoby reakcji na ryzyko nie precyzują co takiego (innego w stosunku do wcześniej podjętych działań) zostanie zrealizowane by zachęcić nauczycieli i nauczycielek – przezwyciężyć wskazane przez Beneficjenta bariery uczestnictwa. Strategie wskazane w ramach minimalizowania powinny odnosić się do sytuacji, w której ryzyko wystąpiło i w związku z tym nie osiągnięto wystarczającej liczby użytkowników do testowania. Tymczasem podano informację o działaniach, które nie uwzględniają tej sytuacji, a na dodatek nie wszystkie są precyzyjnie podane, np.: zaangażowanie Zarządu Fundacji PAN (czyli jakie działania?); listy rekomendacyjne (z rekomendacjami jakiej konkretnej organizacji lub osoby?) oraz takie, które powinny zostać wcześniej wykonane, np.: właściwa i atrakcyjna prezentacja oferty

nawiązania współpracy bądź są nieadekwatne w mojej opinii, np. rozmowy z kierownictwem szkół i organów prowadzących (co będzie ich skutkiem?; przymuszenie nauczycieli, którzy nie chcą brać udziału w testowaniu?).

Reakcje w odniesieniu do ryzyka zapisanego pod punktem 2 zawiera niejasne działania (nie wiadomo na czym mają one polegać) tj. podkreślanie atrakcyjnej formy z wykorzystaniem tabletów – nie wiadomo na ile jest to trafne, gdyż nie zidentyfikowano przyczyn niskiego zainteresowania udziałem w spotkaniach.

13. Czy wstępna wersja produktu finalnego jest adekwatna do założeń opisanych w strategii? (weryfikacja na podstawie załącznika – wstępnej wersji produktu finalnego)

TAK/NIE

Załączniki do strategii obejmują wskazany w jej treści zakres merytorycznych produktu innowacyjnego.

14. Czy wstępna wersja produktu finalnego może zostać poddana testowaniu? (weryfikacja na podstawie załącznika – wstępnej wersji produktu finalnego)

TAK/NIE

W oparciu o przedstawione materiały stwierdzam, że wstępna wersja produktu innowacyjnego jest kompletna. Zawiera wszystkie wskazane w strategii elementy i pomimo drobnych mankamentów może podlegać testowaniu. Jednocześnie Beneficjent powinien w sposób otwarty podchodzić do informacji płynących z monitorowania przebiegu testowania, tak by wytworzony produkt pozbawiony był wszelkich usterek wpływających na obniżenie jego atrakcyjności.

Komentarz eksperta do całej oceny:¹

Kwestia **opisu grupy docelowej** – nauczycieli i nauczycielek jako odbiorców wsparcia nie jest jednoznaczna. Nie podano w uzasadnieniu jakie konkretne problemy nauczycieli i nauczycielek zostaną rozwiązane dzięki zastosowaniu narzędzia wytworzonego w ramach projektu. Produkt innowacyjny bezpośrednio nie wspiera bowiem nauczycieli, stanowią oni, obok organów prowadzących i samych szkół, grupę docelową użytkowników, których warsztat narzędziowy zostanie wzbogacony o atrakcyjne, oparte o TIK narzędzie pracy z uczniami w obszarze odnawialnych źródeł energii.

¹ Komentarz eksperta musi:

- w przypadku rekomendowania warunkowej akceptacji strategii – uwzględniać opis obejmujący zakres wymaganych zmian i poprawek,
- w przypadku rekomendowania odrzucenia strategii - zawierać uzasadnienie odrzucenia strategii z odniesieniem do tych elementów dokumentu, które zaważyły na negatywnej rekomendacji.

Celem działań upowszechniających nie powinno być przekazywanie konkretnych informacji (a co za tym idzie sukces określono jako poinformowanie wszystkich szkół), gdyż ogranicza się to jedynie do podjęcia działań związanych z dystrybucją informacji, a nie faktycznym pozyskaniem wiedzy na temat produktu innowacyjnego i jego możliwości.

Kamienie milowe zostały błędnie określone. Zgodnie z teoriami zarządzania projektami kamieniem milowym jest zdarzenie wynikowe o „zerowym” czasie trwania świadczące o zakończeniu istotnego z punktu widzenia etapu/zadania/działania (punkt kontrolny). W strategii wskazano natomiast kamienie milowe typu: „rozpoczęcie i realizacja procesu testowania”, „skuteczna realizacja procesu rekrutacji” itp.

Zmiany w strategii w odniesieniu do wniosku dotyczące usunięcia z grupy odbiorców wsparcia uczniów szkół zawodowych opiniuje się negatywnie. Tym bardziej, że w przekazanym materiale nie odnaleziono potwierdzenia skierowania produktu innowacyjnego do uczniów i słuchaczy techników uzupełniających, z których następnie rekrutowani są kandydaci na studia wyższe. Uzasadnienie zmiany nie wynika z przeprowadzonej diagnozy pogłębionej. Negatywnie odnoszę się również do zmian w odniesieniu do założeń zawartych we wniosku dotyczących forum – Beneficjent bez merytorycznego uzasadnienia stwierdził, że uczniowie wykorzystywać będą forum w innych celach niż związanych z grą (pozaedukacyjne aspekty). Twierdzenie to nie wynika z faktów, a jedynie z przewidywań. Poza tym nie uwzględniono tutaj, że fora internetowe posiadają swoich moderatorów – administratorów, którzy dbają o treści umieszczane w postach. Opracowany system umożliwia rozpoznawanie uczestników gry / forum po danych takich jak imię i nazwisko (nie ma możliwości włączenia do rozgrywki / na platformę osób anonimowych posługujących się nick’ami stąd zagrożenie pojawiania się treści nieestosownych lub niepożądanych nie jest tak duże, by rezygnować z tej części produktu innowacyjnego. Dodatkowo należy pamiętać, że materiały metodyczne w wielu miejscach odnoszą się do forum, jako elementu związanego z grą i edukacją uczniów uczestniczących w rozgrywce.

Wnioskuje by w strategia została zaakceptowana warunkowo z uwzględnieniem poniższych zmian w jej treści:

1. Uzupełnienie strategii o treści potwierdzające występowanie problemów w wyniku przeprowadzenia diagnozy pogłębionej.
2. Opracowanie rzetelnej analizy efektywności zaproponowanego rozwiązania w stosunku do planowanych efektów zastosowania produktu innowacyjnego z uwzględnieniem kosztów szkoleń, które muszą być zorganizowane dla właściwego wdrożenia produktu w szkołach (na etapie włączenia).
3. w mojej opinii brak możliwości wyboru płci bohatera gry nie jest przejawem zastosowania równości szans kobiet i mężczyzn; narzucenie mężczyznom płci postaci, w którą się wciela (zawsze ma to być kobieta) nie jest uzasadnione;
4. Poprawa materiałów metodycznych poprzez usunięcie treści wskazujących na przeprowadzenie testu.

5. Przywrócenie forum jako narzędzia komunikacji uczniów i nauczycieli uczestniczących w rozgrywce.
6. Określenia standardów prowadzenia rozgrywki, w tym liczby uczniów na jedną rozgrywkę, liczby uczniów na lekcji i innych. Wyjaśnienie dotyczące różnic pomiędzy czasem trwania rozgrywki a planem godzin do zrealizowania oraz liczbą uczestników rozgrywki i liczbą uczniów zaangażowanych do testowania produktu w ramach poszczególnych szkół.
7. Poprawa interfejsu gry i dostosowanie go poprzez umieszczenie nazwy gry oraz usunięcie anglojęzycznych terminów.
8. Opracowanie kryteriów naboru szkół gwarantujących odpowiedni udział szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych w testowaniu.
9. Opracowanie założeń do przeprowadzenia ewaluacji wewnętrznej z uwzględnieniem uwag wskazanych w opinii do strategii wdrażania projektu innowacyjnego.
10. Precyzyjne, konkretne i wyczerpujące zdefiniowanie ryzyk możliwych do wystąpienia w projekcie oraz zaplanowanie adekwatnych reakcji na występujące ryzyko, które służyć będą zapobieganiu ryzyka (w sytuacji objawów jego wystąpienia) lub minimalizacji skutków, które ze sobą niesie (w sytuacji wystąpienia ryzyka).

Rekomendacja eksperta:

- ☐ zatwierdzić strategię w kształcie, w którym została złożona
- ☒ zatwierdzić warunkowo strategię, pod warunkiem wprowadzenia wyżej wskazanych zmian
- ☐ odrzucić strategię

Miejscowość: Niechobrz Podpis:.....